FESTIVALĮ VISAI ŠEIMAI **„NAISIŲ VASARA 2013“** DEDIKUOJAME VAIKAMS!

2013 m. liepos 6–7 d.

„Naisių vasaros“ projektų sumanytojas ir mecenatas
Ramūnas KARBAUSKIS:

„Svarbu sukurti erdvę, suteikti galimybę pabūti šeimai saugiai“

– **Kaip kilo idėja kurti festivalį kai kuriais aspektais priešingą kitų festivalių kultūrai Lietuvoje? Festivalis kaime, be alkoholio, juk kartais atrodo, jog be jo linksmintis nemokam.**

– Taip ir kilo idėja, kiek man žinoma, tokio festivalio Lietuvoje daugiau nėra, kuomet žmonės, kurie yra vartoję alkoholį, arba, kurie nori jį vartoti, į festivalį patekti negali. Festivalio organizatoriai užtikrina, kad niekas neprekiautų alkoholiu, net ir pačiame kaime esančiose parduotuvėse, toks yra draugiškas susitarimas. Tik tokiu būdu mes turime saugią aplinką, nes tą dieną niekas nevartoja alkoholio. Aišku, buvo bandymų patekti į renginį išgėrus, bet labai nedaug. Dažniausiai tie asmenys labai greitai iššifruojami, nes tarp blaivių žmonių jie labai greitai pasistebimi ir yra pašalinami iš festivalio. Jei tai yra vietinis žmogus, paprašomas eiti namo. Vietiniai žmonės stengiasi su tuo susitaikyti, kadangi yra didžiulė gėda būti pastebėtam išgėrusiam. Kartais būna, kad aplinkinių kaimų ar miesto jaunesni žmonės pabando laimę. Tačiau taisyklės galioja visiems, ir jokių

Nukelta į 2 psl.

Atkelta iš 1 psl.

išimčių nedarome. Net, jei žmogus yra labai garsus, per festivalio istoriją taip buvo pasitaikę, pamanęs, jog jam tai negalioja, jis vėliau nebetenka kai kurių galimybių, kurias turėjo, kartais ir kūrybinio darbo, pavyzdžiui, „Naisių vasaros“ seriale. Taisyklės visiems yra bendros. Ši idėja yra labai svarbi dėl vaikų ir šeimų. Svarbu sukurti erdvę, suteikti galimybę pabūti šeimai saugiai, būti ramiems už savo vaikus, už aplinką, pasidžiaugti vieni kitais. Kaip minėjau, kito tokio festivalio Lietuvoje nėra ir dėl to darom, bandom parodyti, kad to reikia žmonėms. Iš vienos pusės, bandom parodyti, kad tuo galima džiaugtis, kad taip galima leisti laiką. Iš kitos pusės, tai galbūt bandymas garsiai pasakyti, kad mes dar nesame prasigėrusi tauta, kurią galima linksminti tiktai pripilant labai daug alaus. Atrodo, kad žmonėms, buvusiems festivalyje, tai paliko didžiulį įspūdį. Matyti tuos tūkstančius žmonių, kurie tiesiog vieni kitais džiaugiasi, Lietuvos sąlygom yra kiek neįprasta, bet kelios dešimtys tūkstančių „Naisių vasaros“ festivalio lankytojų parodo, kad tai yra puiki ir puikiai įgyvendinama idėja.

– **Kokios buvo praėjusių festivalių tematikos? Kodėl šiais metais pagrindinis dėmesys skiriamas vaikams?**

– Tematikos skiriasi. Kas metus mes bandome pateikti galbūt svarbiausią žinią visuomenei. Pirmaisiais ir antraisiais metais mes šnekėjome apie šeimą kaip apie vertybę. Ši pamatinė tema išliko ir išliks, festivalis visuomet bus skirtas šeimoms. Tačiau trečiaisiais metais šeimas kvietėme pasinerti į etnokultūrą, tuomet atidarėme Baltų dievų bei Inkilų muziejus, tematika buvo skirta mūsų tautos praeičiai, mūsų šaknims. Šiais metais atkreipėme ypatingą dėmesį į vaikus ir į jų situaciją Lietuvoje, į tai, kad mūsų vaikai tolsta nuo mūsų pačių, tolsta jų pasaulėžiūra, tolsta jų išsilavinimas ir tai yra viena didžiausių problemų. Mes mažai bendraujam, neturim daug progų ir sąlygų bendrauti, nes visur turime lėkti ir suspėti su gyvenimo diktuojamu tempu. Festivalis trunka tik dvi dienas per metus, mes negalim pakeisti to bendravimo poreikio, kuris yra tarp tėvų ir vaikų visus metus, bet mes galim nors kiek prie to prisidėti, pradžiuginti vaikus, pradžiuginti tėvus jiems matant laimingus savo vaikus. Šiais metais į festivalį įdedame labai daug edukacinių atrakcijų ir kviečiame daug įdomių ir žinomų žmonių, kurie vaikams galbūt suteiks idėjų ir postūmių. Galbūt tai pasitarnaus ir šeimos darnai, tėvų ir vaikų supratimui, vaiko žingeidumui, norui daugiau save išreikšti. Festivalis yra stipriai į tai orientuotas. Juokaudamas tėvams sakau, kad bus nelengva suspėti paskui savo vaikus, nes vaikai norės visur. Aš manau, kad tėvai bet kokiu atveju bus laimingi matydami savo vaikus laimingus.

– **Jūs esate visų „Naisių vasaros“ projektų sumanytojas ir mecenatas. Ji daug duoda Lietuvai: pavyzdinį kaimą, kultūrą, netgi vertybes. Ką Naisiai duoda jums?**

– Kiekvieną žmogų kažkas daro laimingą. Kalbant apie visus „Naisių vasaros“ projektus: serialą, teatrą, festivalį, muziejus ir kitus, man tai yra galimybė save išreikšti, galimybė parodyti savo matymą. To negali padaryti versle, to galbūt negali padaryti kitose srityse, o visuomeninėje veikloje, tokiuose projektuose tai gali parodyti. Galiu į tai įdėti dalį savo širdies. Taip pat Naisiai yra mano gimtasis kaimas ir aš esu laimingas, kad jis šiandien yra žinomas tikriausiai beveik visiems Lietuvos žmonėms. Mane džiugina, kad žmonės, atvažiavę į jį, sako, kad jis yra vienas iš gražiausių kaimų, kokių jiems yra tekę matyti. Aš galiu džiaugtis ir tuo, kad, pakvietęs atvažiuoti į Naisius, žinau, kad bet kuris žmogus, kuris ten pabus, ras tai, ko nesitikėjo, arba neįsivaizduos, kad yra tokia vieta Lietuvoje, kokie Naisiai yra dabar. Man yra žmonės sakę, kad aš sukūriau, kažkuria prasme paminklą sau pačiam Naisiuose, bet tai yra netiesa. Manau, kad aš tiesiog grąžinau Naisiams kažką, ką jie manyje sukūrė vaikystėje. Jeigu mes visi grąžintume kažką gero į tas vietas, iš kur esame, kilę, arba tiems žmonėms kurie yra prisidėję prie mūsų auklėjimo, prie mūsų brendimo, tuomet viskas būtų kitaip. Labai daug žmonių yra išvažiavę iš labai gražių kaimų, miestelių ir jie nenori prisiminti, kad ten gimę, augę, o padėti tiems miesteliams ar kaimams nėra taip sunku. Tiesiog reikia norėti suprasti, kad niekas iš niekur neatsiranda. Jeigu žmogui pasisekė versle, tai nereiškia, kad jis yra labai ypatingas, tiesiog dažniausiai aplinkybės, kurios yra susijusios su praeitimi, suformuoja galimybes ir gebėjimus. Dažniausiai tai yra mūsų darželis, mokykla, kaimas, kaimynai. Iš to susiformuoja mūsų pačių gyvenimas ir ką mes bepasiektume, vis tiek pradedame nuo to. Žmogus, nustojantis tai suvokti, nusipjauna, kalbant perkeltine prasme, savo bambagyslę. Tai geroji kultūrinė tavo praeities bambagyslė, kuri, galima teigti, yra šventa. Šią bambagyslę, rišančią mūsų kartą su Lietuvos istorija, su senais laikais, baltų pasaulėžiūra, ją taip pat mes galime nusipjauti ir pasakyti: „Man visiškai nesvarbu, kas buvo praeityje, kas buvo prieš penkiasdešimt metų, visai nesvarbu, kas buvo vakar, man tik svarbu, kas yra dabar ir kas bus rytoj.“ Taip mąstančių žmonių man gaila, nes jie laimingi niekada nebus. Iš praeities galime pasisemti energijos, tikėjimo ir vilties. Kuomet žmogui būna sunku, aš visuomet siūlau pažvelgti, kaip buvo sunku prieš septyniasdešimt-aštuoniasdešimt metų: karai, tremtys, mūsų sunkumai, lyginant su ta praeitimi, yra juokingi. Žmonės, kurie yra visa tai praėję, nesiskundžia savo likimu. Kartais labai stipriai skundžiamės, nors turime nepalyginamai daugiau: mūsų niekas nesiruošia tremti, niekas nešaudo, mes turime galimybę keliauti, esame laisvi žmonės, o jie tokie nebuvo. Taigi, kuomet žmogus neturi tos bambagyslės, kuomet jis neturi to ryšio, tada bet kokia problemėlė tampa tragedija. O kuomet tu turi visa tai su savimi, kada tu šį supratimą nešiojiesi, tuomet viskas atrodo daug geriau, paprasčiau, aiškiau. Tada žmogus gali lengviau atrasti laimę gyvenime. Taigi, Naisiai, kas vyksta aplink Naisius, kas apskritai vyksta Lietuvoje, man yra svarbu, mane džiugina tai, kas yra teigiama. Na, o kas yra neigiama, aš bandau padaryti viską, ką galiu, kad tai taptų teigiama.

LR Seimo narė, festivalio globėja Rima BAŠKIENĖ:

„Šeima – didžiausia žmogaus vertybė“

– Ketvirtus metus iš eilės esate festivalio visai šeimai „Naisių vasara“ globėja. Ką jums reiškia šeima?

– Šeima – didžiausia žmogaus vertybė, šeima yra ir mūsų valstybės vertybė. Ne veltui ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje rašoma, kad šeima yra valstybės ir visuomenės pagrindas. Šeimoje žmogus įgyja visa tai, kas yra svarbiausia ir brangiausia jo gyvenime, išmoksta rūpintis savo artimaisiais, suauga kaip brandi ir atsakinga asmenybė. Todėl labai džiaugiuosi, kad šis festivalis, turintis begalę privalumų, pirmiausia yra skirtas šeimai bendrauti, pabūti kartu, tai gražiausios džiaugsmo akimirkos.

– Kaip manote, ar Lietuvos visuomenė yra draugiška šeimoms ir būtent vaikams?

Pasistenkime pamatyti tai, kas yra gražu ir kas yra gero. Turime labai daug gražių pavyzdžių, kai sugebama pagerbti darnias, gražiai vaikus auginančias šeimas, pamatyti jas ir pateikti kaip teigiamą pavyzdį. Reikia, kad mūsų valstybėje būtų daugiau dėmesio ir paslaugų šeimoms, kad jos galėtų auginti vaikus, suteikti visas reikalingas sąlygas vaikams ugdyti ir užimti.

– Kaip manote, ar pakanka švenčių, organizuojamų šeimoms?

– Manau, kad švenčių šeimoms niekada nebus per daug. Kuo daugiau žmonės bus kartu, kuo daugiau vaikai bendraus su savo tėveliais, tuo tvirtesnė bus šeima ir bendrystės ryšys bus didesnis, todėl tokios šventės yra labai sveikintinos. Aš labai džiaugiuosi, kad Lietuvoje mes turime tokį žmogų kaip Ramūnas Karbauskis, kuris skiria savo lėšas tam, kad tokios šventės vyktų. Jos sutelkia ne tik bendruomenę, bet ir visus kitus, parodo sektiną pavyzdį Lietuvai. Ši šventė yra išskirtinė dar ir tuo, kad joje nėra alkoholio. Tai džiaugsmo ir blaivybės šventė visiems.

– Ko palinkėsite festivalio dalyviams?

– Visų pirma sugebėti pasidžiaugti būnant kartu, pasidžiaugti puikiais meno atlikėjais, tautodailininkais, sportininkais, gražiai tvarkoma Naisių kaimo aplinka. Linkiu visiems festivalio dalyviams, kad patirtas džiaugsmas šios šventės metu suteiktų jėgų gyventi įveikiant visus iššūkius, gyventi su meile ir šypsena.

Fondo „Švieskime vaikus“ steigėjas, muzikantas Andrius MAMONTOVAS:

„Mes stengsimės, kad kuo daugiau knygelių pasiektų vaikiškas bibliotekas“

– Esate vienas garsiausių Lietuvos muzikantų, visuomet esate populiarumo viršūnėje. Kodėl sugalvojote įkurti paramos fondą būtent vaikams?

– Viskas prasidėjo nuo mūsų pokalbio su Ramūnu Karbauskiu. Tiesą sakant, panašų fondą buvau įkūręs jau 1996 metais, kuris vadinosi „Muzikantai vaikams“. Minėto ir dabartinio fondo „Švieskime vaikus“ misijos yra labai panašios. Tuo metu aš kartu su kitais muzikantais rinkome lėšas ir pirkome įvairius muzikos instrumentus, knygas, įvairius mokymosi reikmenis ir dovanojome juos vaikų namams visoje Lietuvoje. Neseniai su Ramūnu apie tai kalbėjomės ir nusprendėme, kad sutelkę jėgas drauge galėtumėme tęsti šią veiklą. Dažnai yra bandoma tai daryti su paaugliais, susiformavusiais vaikais, kurių įpročių kartais pakeisti jau beveik neįmanoma, būna per vėlu. Mes pagalvojome, kad reikėtų didžiausią dėmesį skirti mažiausiems potencialiems skaitytojams: jie atrastų savo santykį su knyga. Vaikas, kuris dar nepripratęs prie kompiuterio ar mobiliojo telefono atrastų galbūt meilę knygai. Taip ir gimė idėja skatinti rašyti vaikiškas knygas, o patiems mažiausiems – jas skaityti ar suaugusiems knygas skaityti vaikams.

– Papasakokite plačiau apie fondo „Švieskime vaikus“ tikslus ir veiklą.

– Mes stengsimės, kad kuo daugiau vaikiškų knygelių pasiektų vaikiškas bibliotekas vaikų darželiuose, pradinėse mokyklose, ligoninėse, visur, kur yra mažų vaikų, kur yra galimybė jiems skaityti knygas, arba, kad tėvai ar auklėtojai jiems paskaitytų. Taigi, tokios knygos pirmiausiai turi atsirasti tose vietose. Tam, kad jos atsirastų, skatinsime, kad kuo daugiau lietuvių autorių rašytų jas vaikams. Tam bus skirtas specialus konkursas su priziniu fondu autoriams ir iliustruotojams. Be abejo, bus rengiamas ir atskiras konkursas vaikams, skatinantis skaityti, o perskaičius išreikšti, dalintis tuo, ką sužinojo ar išmoko iš knygelės, už tai jiems taip pat bus skiriami prizai. Šiuo metu tokios yra pagrindinės labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ gairės.

– Papasakokite apie įžanginę fondo akciją, kuri vyko Lietuvos ligoninėse.

– Ši akcija buvo inicijuota Ramūno Karbauskio. Lietuvos ligoninėse buvo dalinamos vaikiškos knygelės, kurias išleido Ramūnas kartu su „Naisių vasara“. Mes lankėme mažuosius ligoniukus Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikoje, tačiau dovanos vaikus pasiekė beveik visose ligoninėse Lietuvoje. Taip pat buvo paliktos knygelės ligoninių vaikų skyrių bibliotekėlėse, kur vaikas galėtų paimti knygą į rankas, kuri jam nors kiek praskaidrintų dieną.

„ŠVIESKIME VAIKUS“

LABDAROS IR PARAMOS FONDAS

STEIGĖJAI ANDRIUS MAMONTOVAS IR RAMŪNAS KARBAUSKIS

Labdaros ir paramos fondas “Švieskime vaikus“ pradeda savo veiklą. Pirmasis projektas bus skirtas vaikų literatūros leidybai. Išleistų knygų rinkiniai (bibliotekėlės) bus dovanojami viešosioms bibliotekoms ir jų filialams, mokyklų bibliotekoms, darželių, vaikų ligoninių, bendruomenių bibliotekėlėms.

Projekto tikslas – reikšmingiausiais lietuvių vaikų literatūros kūriniais atnaujinti visų tipų vaikų bibliotekų fondus; remti vaikų literatūros bibliotekėlių atsiradimą darželiuose, vaikų ligoninėse, bendruomenėse; aktyvinti ir skatinti jaunesniojo amžiaus vaikų domėjimąsi literatūra, norą skaityti; skatinti rašytojus, poetus, dailininkus kurti knygas vaikams.

Projekto įgyvendinimo priemonės:

1. Kartu su tarptautinės vaikų literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriumi, Lietuvos rašytojų sąjunga, sudaryti XX ir XXI amžiaus lietuvių rašytojų geriausių knygų bibliotekėlę, į kurią įeitų pakartoti stambesniųjų žanrų (apysakų, apysakų-pasakų) leidimai ir smulkiųjų žanrų (apsakymų ir/ar literatūrinių pasakų), taip pat poezijos rinkiniai; bibliotekėlę leisti reikiamu (preliminariai – 10 tūkst. egzempliorių) tiražu.

2. Skatinti vaikų norą skaityti, organizuojant piešinių ir rašinių konkursus, kiekvienam dalyvaujančiam vaikui numatant dovanas, o laureatams specialius apdovanojimus. Kartu su tarptautinės vaikų literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriumi, Lietuvos rašytojų sąjunga, „Naisių vasaros“ kūrybine grupe, kiekvienų metų gegužės mėnesį, organizuoti Jaunųjų knygos bičiulių festivalį Naisiuose. Jo metu apdovanoti visų konkursų laureatus, kviesti žinomus vaikų knygų autorius, literatūros mokytojus.

3. Rengti kasmetinį vaikų literatūros konkursą, kviečiant kurti aukštos literatūrinės ir meninės kokybės kūrinius, skirtus vaikams iki 10 metų. Konkurso tikslas – duoti postūmį lietuvių vaikų literatūros raidai, paskatinti rašytojų ir dailininkų bendradarbiavimą, paskatinti debiutuoti naujus talentus. Laureatams konkursas teikia solidų materialinį atlygį, o geriausiam autoriui – ir galimybę publikuoti savo kūrinį itin dideliu tiražu, taip pasiekiant platų skaitytojų ratą. Konkurse laukiami tik nauji, originalūs, jokia forma anksčiau nepublikuoti prozos, poezijos ar dramos kūriniai su iliustracijomis. Tas pats autorius gali teikti neribotą rankraščių skaičių, jeigu jie vienas kito (ar atskirų dalių) nekartoja. Popieriuje atspausdinti kūriniai turi būti pateikti iki kiekvienų metų spalio 1 d. į Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ buveinę Konstitucijos pr. 9–124, 09308 Vilnius. Darbai pristatomi slapyvardžiu, pridedant voką, kuriame nurodyta tikroji autoriaus pavardė. Rankraščiai negrąžinami. Kūrinius vertina ir laureatus išrenka konkurso organizatorių sudaryta komisija, į kurią įeina pripažinti vaikų rašytojai, dailininkai, literatūros ir dailės kritikai, taip pat vaikų literatūros leidybos projekto iniciatoriai bei rėmėjai Andrius Mamontovas ir Ramūnas Karbauskis.

Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ planuoja plėtoti savo veiklą, skirtą vaikų edukacijai.

Norime, kad Lietuvos vaikus kuo greičiau pasiektų dešimt tūkstančių bibliotekėlių su geriausia lietuviška vaikų literatūra, kuri brandintų meilę knygai, norą skaityti, atvertų lietuvių kultūros iškirtinumą ir baltiškąjį etnosą. Tikimės, jūsų supratimo ir palaikymo, nes mus vienija bendras tikslas – mūsų vaikų gerovė ir laiminga ateitis.

Kviečiame visus, neabejingus išdėstytiems fondo siekiams, prisidėti prie fondo veiklos finansiškai, skambučiu **Nr. 1402 (5 Lt).** Jūsų pagalba paspartins vaikiškų knygų leidybą ir vaikiškų bibliotekėlių atsiradimą.

Steigėjai
Andrius MAMONTOVAS
Ramūnas KARBAUSKIS

ASU Agronomijos fakulteto dekanas dr. Viktoras PRANCKIETIS:

„Mes absoliučiai visiems norintiems užtikriname darbo vietą pagal specialybę“

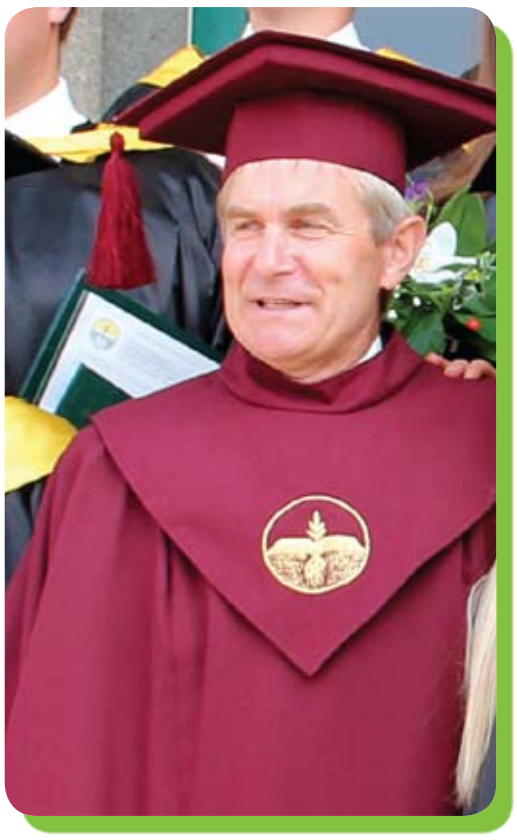

– Kas, jūsų nuomone, yra vaikas visuomenėje?

– Vaikas visuomenėje – tai yra tos visuomenės dalis, į kurią turėtume žiūrėti kaip į visuomenės ateitį.

– Ar pakankamai jį ugdome kaip žmogų, mylintį savo kraštą?

– Mes dažnai žodžiais deklaruojame meilę savo kraštui, vaikams, kalbame apie ją, bet rodome nebūtinai gerus pavyzdžius ir labai dažnai išpučiame blogus įvykius kaip sensaciją, demonstruojam jiems neigiamą mūsų šalies pusę. Todėl, nors ir mažas, bet gražus poelgis mūsų krašto vardan, manau, skatintų mūsų vaikus teigiamai galvoti apie tėvynę. Todėl turime visi stengtis daryti gražius ir prasmingus darbus, jais parodyti, kad mūsų ateitis – vaikai – nenorėtų pabėgti, kad didžiuotųsi šalimi, kurioje gyvename, ir savo ateities nesietų su gyvenimu svetur.

– Iš to mažo vaiko išauga gražus jaunimas. Kokia dabar yra studentija?

– Jau trisdešimt metų dirbu universitete ir nuo savo studentavimo laikų, gerai pažįstu studentus. Studentija visada buvo tokia pati: pažangi, visada tarp jų buvo ir yra vedlių, ir vedamųjų, ir gerai, kuomet juos veda gerieji vedliai, bet nelabai, kai jie turi reikalų su blogesniais, todėl visuomet skatindavau geruosius pavyzdžius. Gerieji pavyzdžiai visada yra ne tik tie, kurie šiuo metu yra šalia – studijuoja, bet ir tie, kuriuos mes parodome, arba jie patys pasirodo. Turiu omenyje pavyzdžius, kaip žmonės gyvena naudodami savo profesiją, ir kaip ji gali būti naudinga jų gyvenimui. Ji nebūtinai privalo būti meilė žemei, ji turi būti tiesiog mėgstamas darbas siekiant savo gyvenimo gerbūvio. Sąžiningai dirbti ir puoselėti šeimą, mano nuomone, yra meilė žemei ir kraštui plačiąja prasme.

– Ar jūsų nuomone, Lietuvos valstybės atstovai pakankamai skiria dėmesio jaunam žmogui, skatina jį priimti tikrus, gerus sprendimus? Galbūt kartais aiškiai nepasako, kad yra puiki alternatyva emigracijai – užtikrintos ir gerai apmokamos darbo vietos?

Visų pirma, manau, kad per praeitą LR Seimo kadenciją buvo padaryta nemažai grubių klaidų, ypač aukštojo mokslo srityje. Viena iš priežasčių – buvo nueita labai liberalia kryptimi, – išugdėm daug protingų socialinių mokslų žmonių, kurie įgijo aukštąjį išsilavinimą, bet jiems darbo vietų pagal specialybę tikrai negali būti, nes turi būti išlaikytas santykis tarp kuriančių materialines vertybes ir dirbančių socialinius darbus. Jei tas santykis pasidaro priešingas, reiškia, kad dauguma negali būti patenkinti savo darbu, nes jie dažniausiai neturi darbo pagal savo specialybę. Tai gali būti viena iš emigracijos priežasčių. Svetur jiems užtenka žinių, protinių pajėgumų ir fizinių jėgų dirbti įvairius nekvalifikuotus darbus. Palyginimui galima pateikti, kad studentas valstybei kainuoja mažiau nei kalinys. O baigus aukštąjį mokslą, į kalėjimus vis dėlto patenka labai mažai. Ši vyriausybė, atrodo, atsigręžia atgal į studentiją. Manau, yra gerai, kad mes studentų turim daug ir kad galim suteikti aukštąjį mokslą žmonėms, bet jiems reikia suteikti ir galimybę panaudoti savo įgytas žinias tam, kad jie galėtų kurti savo gerovę Lietuvoje. Antraip jie reiškia savo nepasitenkinimą, netiki tėvyne ir dažnai pasirenka emigranto kelią.

– Kadangi šiuo metu mokslas yra mokamas ir yra daug atvejų, kai vaikas ir jo tėvai negali sumokėti už jo mokslus bei pragyvenimą Lietuvos didmiestyje. Ar yra jam kitų galimybių gauti lėšų studijoms?

– Pirmiausia vaikas, norėdamas įgyvendinti svajonę mokytis toliau, turi gerai mokytis vidurinėje mokykloje, tuomet turėtų galimybę gauti visišką valstybės finansuojamų studijų vietą. Ir, žinoma, verslo finansuojamos vietos jau pamažu įsitvirtina, tų specialybių, kurių trūksta, verslas pasiruošęs finansuoti ir mūsų fakultetas turi daug gražių pavyzdžių. Agronomijos fakultete šiuo metu mokosi 37 studentai, už kuriuos moka verslo įmonės. Galimybių vaikams studijuoti būtent mūsų fakultete yra labai daug. Visiems studentams, kurie atėjo ir pasakė, kad jiems yra labai blogai, ieškojome ir radome sprendimo būdų. Dėjome dideles pastangas, kad jiems nereikėtų palikti universiteto, jei mūsų auklėtiniams trūksta pinigų studijoms, randame būdų, kaip jiems jų užsidirbti studijų metų. Norintieji studijuoti mūsų fakultete turėtų kreiptis į Agronomijos fakulteto dekanatą, ar parašyti užklausą mūsų fakulteto paskyroje *facebook'e*, kur bus suteikta visa reikalinga informacija apie galimybes gauti finansavimą studijoms. Skatinčiau žmones rinktis mūsų profesiją vien dėl to, kad mes absoliučiai visiems norintiems užtikrinam darbo vietą pagal specialybę, ir pabaigus studijas maždaug pusantro karto geriau apmokamą darbą, nei jų mokytojų.

Naisių kaimo bendruomenės pirmininkė Rita ŽUKAUSKIENĖ:

„Naisiškiai žino, kad festivalis – tai mūsų veidrodis“

– Kokia pirma mintis kilo prieš ketverius metus išgirdus apie festivalio idėją Naisiuose?

– Ši žinia mane, kaip kultūros darbuotoją, labai nudžiugino, nes norėjosi, kad į Naisius atkeliautų didelė šventė – festivalis. Tik nepagalvojau, kad jis išaugs į tokį stambų renginį visai šeimai ir kad sulauksime tiek dėmesio.

– Ar Naisių gyventojai prisideda prie festivalio ir kitų projektų?

– Naisiškiai patys supranta ir žino, kad festivalis – tai mūsų veidrodis, kad atvykę svečiai domėsis ne tik kultūrine programa, pramogomis, bet kartu ir vertins mus kaip bendruomenę, išsiveš vienokius ar kitokius įspūdžius. Ačiū naisiečiams, kurie užleidžia savo ganyklas festivaliui, kad šventė vyktų sklandžiai ir visiems būtų erdvu bei jauku. Daug festivalio organizacinių rūpesčių gula ant bendruomenės pečių. Į visą festivalio organizavimo komandą įtraukta labai daug jaunimo, jie neatlygintinai prižiūri tvarką renginio metu, rūpinasi, kad svečiai turėtų kur pasistatyti automobilius, moterys iš savų darželių ne tik dovanoja gėlių, bet ir padeda papuošti sceną O naisiečiai aktyviai dalyvauja talkose bei kituose bendruomenės projektuose.

– Kaip suspėjate įgyvendinti tiek daug idėjų? Atrodo, čia tik mintis, o štai ji jau įgyvendinta.

– „Naisių vasaros“ festivalis – tai tik vienas iš daugelio projektų, kurie vyksta Naisiuose. Šio ir kitų sumanymų kaltininkas, idėjų generatorius ir pagrindinis mecenatas yra Ramūnas Karbauskis. O juos įgyvendinti, jis įtraukia bendruomenę. Tokiu būdu puikiai buvo įgyvendinta Inkilų muziejaus idėja. Ramūnas padovanojo 100 inkilų, o kitus inkilus pagamino į talką pakvieti Naisių mokyklos mokiniai, mokytojai, naisiškiai. Taip Naisių parkeliuose, šalia Baltų dievų skulptūrų parko, buvo iškelta per 130 inkilų, jie visi sužymėti, sunumeruoti, juose savo namelius atrado jau daugelis sparnuočių, kuriuos stebi ir prižiūri jaunieji Naisių ornitologai, vadovaujami geografijos mokytojos Julijos Astrauskienės.

– Kokie pavyzdinio kaimo – Naisių ateities planai?

– Kadangi ateities planų yra daug, tai paminėsiu tik šių metų artimiausius projektus. Kultūros namų antrame aukšte laukia paruoštos patalpos, kada bus atidarytas Naisių krašto muziejus, beliko tinkamai pateikti surinktą medžiagą. Po festivalio lauko kavinėje Naisiuose turėtų prasidėti muzikos vakarų festivalis. Taip pat bendruomenė ketina aktyviai dalyvauti ES projektuose.

Kompanijos „UZI Group“ vadovė Agnė GRIGALIŪNIENĖ:

„Festivalis vienareikšmiškai užaugo“

– **Jūsų veidas nuolat matomas televizijos ekranuose ir žurnaluose. Kiti net nenutuokia, jog liepos pirmosiomis dienomis plušat Naisiuose. Jau ketvirtus metus padedate surengti vieną didžiausių festivalių Lietuvoje. Kas jums yra „Naisių vasaros“ festivalis?**

– Net nežinau, ar kiti nenutuokia, nes daug kam giriuosi, kad prisidedu prie šio festivalio. Nuo pat pradžių padedu organizuoti jį ir kiekvienais metais liepą į Naisius sugrįžtu kaip į namus. Mane žavi pačių naisiškių noras dalyvauti, padėti ir daryti. Be abejonės žavi ir Ramūno iniciatyva, kuri yra itin graži ir reikalinga Lietuvos mažesniems miesteliams bei Lietuvos kaimui. Taigi, kasmet atsiranda vis naujų idėjų, daugėja lankytojų, kasmet pritraukiame žinomų žmonių. Juk viskas prasidėjo nuo Ramūno ir naisiškių iniciatyvos ir per tą laiką įgavo labai didelį pagreitį. Paskambinus gana gerai žinomiems Lietuvos žmonėms nereikia aiškinti, kas yra Naisiai – jie jau puikiai žino, kad kalba eina apie Naisių vasaros festivalį. Nors ir anksčiau nebuvo sudėtinga juos įkalbėti kažką drauge daryti, bet visgi turėdavau sugaišti daugiau laiko pasakodama ir perteikdama informaciją apie šį festivalį. Na, o dabar šios geros idėjos polėkis yra pasiekęs ne vieną Lietuvos žmogų ir miestą, o tai labai džiugina.

– **Kaip iš pradžių vertinote festivalio, kuriame nebus vartojamas alkoholis, mintį?**

– Na, tai buvo absoliučiai nauja. Negaliu pasakyti, kad visiškai nekreipiau į tai dėmesio ir nesusimąsčiau. Šiek tiek pradžioje buvo keista, nes aš organizuoju ne vieną renginį Lietuvoje ir daugelyje jų vartojami bent jau nestiprūs alkoholiniai gėrimai. Niekada nesakiau, kad tai yra bloga mintis ir niekada taip negalvojau. Bet jau po pirmų metų buvo aišku, kad viskas bus gerai. Ir pasirodo, kad lietuviai, Lietuvos šeimos, kas yra dar svarbiau, gali apseiti ir linksmintis be alkoholio. Kuo toliau, tuo labiau tuo įsitikinu ir labai dėl to džiaugiuosi.

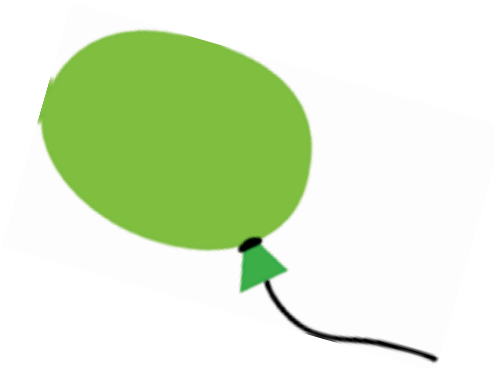

– **Kaip jūsų akimis festivalis keitėsi per šiuos ketverius metus?**

– Vienareikšmiškai užaugo. Džiugu, kad prie jo augimo prisidėjo ne tik organizatoriai, bet ir tie žmonės, kurie ateina, vertina ir džiaugiasi. Pradžioje man atrodė, kad po kurio laiko prieisime tą ribą, kai daug kas festivalyje ims kartotis. Man labai smagu, kad mes, organizatoriai, ir Naisių bendruomenė nebijome naujų iššūkių ir įgyvendiname vis naujas idėjas. Pavyzdžiui, šiais metais pritaikydami paprastas priemones surengsime vaikų kūrybos stovyklą Naisiuose. Kartu su Erica ir Jurgiu Didžiuliais, pasitelkiant gitarą ir jų balsus, pievoje vaikų ir šeimų apsuptyje skambės dainos. Tai yra nuostabu, dėl to, kad visi tie, kurie *serga* už šį festivalį, visi kurie prisideda prie festivalio, pritraukia bei sutelkia žmones vis naujomis išraiškos formomis. Nebijo kartu dainuoti, ką nors naujo išmokti, kurti ar praturtinti žinių bagažą. Šia prasme šiam festivaliui nebėra ribų.

– **Ar Lietuvoje trūksta renginių, skirtų būtent šeimoms?**

– Šiuo metu yra didelė niša organizuoti renginius šeimoms ar vaikams Lietuvoje. Mano nuomone, mes per mažai šviečiame vaikus, omenyje turiu ne knygų skaitymą ar mokymąsi. Mes turėtumėme vaikams nuo mažens parodyti, kaip įdomiai ir prasmingai galima leisti laisvalaikį, atskleisti jiems kuo daugiau formų. Puiku, jei vaikai gali augti subtilesnėje ir kūrybiškesnėje aplinkoje, tai yra labai reikalinga.

„Naisių vasaros“ projektų vadovė, gidė-savanorė Irma LUKOŠIŪTĖ:

„Naisiuose jau apsilankė per 15 000 turistų“

– **Kada pradėjote organizuoti ekskursijas Naisiuose?**

– Nuo praėjusių metų liepos pradžios. Gegužę ir birželį dar vis buvo kuriamas Baltų dievų skulptūrų muziejus. Po to prasidėjo ekskursijos.

– **Kuo besidomintis žmogus, jūsų nuomone, būtinai turėtų aplankyti Naisius?**

– Manau, jeigu žmogui patinka gamta ir Lietuvos praeitis, tai būtinai turėtų aplankyti Naisius. Čia yra Žemaitukų žirgynas, šie žirgai yra gyvasis Lietuvos paveldas, vietinė veislė, susikūrusi Lietuvoje. Na, o Baltų dievų muziejus – tai pasakojimas apie dievus ir deives, kurie šimtmečiais buvo neatsiejami nuo mūsų darbų, švenčių ir papročių.

1822 m. Naisiuose pastatyti dvaro rūmai, kuriuose gimė poetas Zigmas Gaidamavičius-Gėlė. 1987 m. dvare įkurtas Literatūros muziejus. Muziejus surinko ir eksponuoja beveik 100 rašytojų, kalbininkų ir literatų medžiagą, susijusią su Šiaulių rajonu.

Naisius puošia ne tik muziejai, patys Naisiai yra įsikūrę labai gražios gamtos apsuptyje. Taigi, ne tik praeitimi, bet ir gamta besidomintys žmonės būtinai turėtų atvažiuoti į Naisius.

– **Kokie muziejai ir kiti kultūros židiniai yra įsikūrę Naisiuose?**

– Po atviru dangumi čia yra įsikūrę Baltų dievų, bei Inkilų muziejai, kuriuose gyvena paukščiai. Taip pat Šiaulių rajono literatūros muziejus. Nors Žemaitukų žirgynas ir nėra muziejus, tačiau tikrai įdomus aplankyti ir daug sužinoti. Be visų šių vietų yra kuriami Baltų gėlių, Naisių krašto istorijos bei Tautodailės muziejai.

– **Ar čia galima ne tik *pasikultūrinti*? Ar galima rasti pramogų tiek suaugusiems, tiek vaikams?**

– Taip, galima. Naisių dažasvydžio centras – puiki vieta aktyviai leisti laisvalaikį tiek vaikams, tiek paaugliams, tiek suaugusiems. Taip pat Žemaitukų žirgynas laukia visų norinčiųjų pajodinėti. Grupėmis ir pavieniui atvykusiems – tai puiki proga išbandyti žirgus – apjoti vieną maniežo ratą. Na, o tie, kurie turi daugiau laiko, gali jodinėti ir kur kas ilgiau, gali gauti profesionalias jojimo pamokas.

– **Kiek ekskursantų jau aplankė šį Lietuvos kaimą?**

– 2012 m. į Naisius atvyko apie 7000 ekskursantų, o 2013 m. jau sulaukėme 8000 lankytojų.

– **Ar ekskursijos yra nemokamos?**

– Visos ekskursijos yra nemokamos, gidų-savanorių paslaugos taip pat yra nemokamos.

– **Kokio amžiaus asmenys dažniausiai atvažiuoja į Naisius?**

– Galima teigti, jog ekskursijose dalyvauja visi: nuo ketverių metų amžiaus vaikučių iki garbingo amžiaus senjorų. Čia laukiami visi.

Naisių vasaros teatras

Naisių vasaros teatras įkurtas 2011 metų sausio 1 dieną. Tuomet jo branduolį sudarė devyni profesionalūs aktoriai.

Per praėjusius dvejus *Naisių vasaros teatro* gyvavimo metus trupė išaugo iki 12 aktorių ir 2 personalo darbuotojų.

Naisių vasaros teatro meno vadovė ir režisierė Regina Steponavičiūtė.

Naisių vasaros teatro misija – po Lietuvą skleisti tautiškumą per lietuvių autorių ir dramaturgų kūrinius.

Naisių vasaros teatras – unikalus reiškinys Lietuvos teatro padangėje. Tai pirmas profesionalus nekomercinis teatras Lietuvoje, kurio spektakliai nemokami.

Teatras išlaikomas iš mecenato Ramūno Karbauskio dovanojamų lėšų.

Teatras garsėja ne tik jaunais, ryškiais, talentingais, bet ir dainuojančiais, muzikuojančiais aktoriais.

Visi *Naisių vasaros teatro aktoriai* vaidina „Naisių vasaros" seriale.

2012 metais Dalios Tamulevičiutės vardo profesionalių teatrų festivalyje *Naisių vasaros teatras* laimėjo nominaciją „Sėkmingiausias festivalio debiutas" už spektaklį „Škac, mirtie, visados škac..." pagal Sauliaus Šaltenio pjesę „Škac, mirtie, visados škac..." (režisierė Regina Steponavičiūtė).

Tais pačiais metais įvyko *Naisių vasaros teatro* prisistatymas Lietuvos teatro sąjungoje su scenine kompozicija „Krintant žvaigždei, la- la- la" pagal Juozo Tumo-Vaižganto, Kazio Binkio ir Juozo Žlabio-Žengės kūrybą.

Naisių vasaros teatras daug keliauja po Lietuvą, spektaklius rodydamas kaimų, miestelių, miestų gyventojams.

2013 metų pradžioje teatras įsikėlė į gražius, renovuotus Naisių teatro ir kultūros namus. Jaukūs teatro namai ir dažnos gastrolės pas teatro išsiilgusius žmones visoje Lietuvoje yra toks energijos šaltinis, kuris leidžia *Naisių vasaros teatrui* augti, tobulėti, kurti.

Daugiau apie teatrą sužinosite: www.naisiuvasara.lt
ir *Facebook'e* „Naisių vasaros teatras"

LIEPOS 18–21 D. KVIEČIA

ŽAGARĖS VYŠNIŲ FESTIVALIS

ŽAGARĖS VYŠNIŲ FESTIVALIS

„RENKASI GERIAUSIEJI"!

Tik Žagarėje per keturias dienas nemokamai pamatysite pačius geriausius ir 2012 metais aukščiausius apdovanojimus pelniusius, kino, teatro, muzikos laureatus.
Jūsų lauks tradicinis vyšnių festivalio turgus, koncertai, filmai, spektakliai, pasaulio taurės žirgų konkūrai, fejerverkai ir kitos įdomybės.
O kur dar originaliosios Žagarės kaliausės ir jų mados, fotosesijos, žygis ir net himnas!

Iki susitikimo Žagarėje!

Pagrindinis organizatorius Žagarės regioninio parko direkcija

FESTIVALIS VISAI ŠEIMAI „NAISIŲ VASARA 2013“ DEDIKUOJAME VAIKAMS! PROGRAMA

1. Saulės aikštė
2. Kabantys sodai
3. Kultūros namai
4. Dažasvydžio centras
5. Inkilų muziejus
6. Sporto rūmai
7. Ugnies aikštė
8. Alkos kalnas
9. Literatūros muziejus
10. Ramūno Karbauskio Žemaitukų žirgynas
11. Riterių stovykla
12. Sporto aikštynas
13. Pagrindinė scena
14. Agrotechnikos paroda
15. Žemaitukų konkūras

LIEPOS 6 D., ŠEŠTADIENIS

PAGRINDINĖ SCENA

12.00-12.30 Šiaulių I-osios muzikos mokyklos jaunių choras „Gama“. Vadovė Daina Kavaliauskienė
12.00-17.00 Vaikų piešinių konkursų „Vaikų Velykėlės 2013“ ir „Gandrus pasitinkant 2013“ paroda
12.30-13.15 Vaikų muzikos studija „Nieko tokio“. Vadovai: Jūratė Budriūnaitė ir Vadimas Kamrazeris
13.30-14.30 „Raganiukės“ teatro spektaklis visai šeimai „Trys paršiukai“. Režisierė Rita Urbonavičiūtė
14.40-15.40 Klounų trupės „Dulidu“ muzikinė programa vaikams „Drugys“
15.45-16.25 V-ojo Tarptautinio folkloro konkurso-festivalio „Saulės žiedas“ dalyvių koncertas. Pasirodo liaudies dainų ir šokių ansamblis „Dolina“ iš Čekijos (vadovas Aleš Rada, choreografė Helena Hlavačková, muzikos grupės vadovas Tomas Vavřik) ir tautinių šokių ansamblis „Mali Gorzowiacy“ iš Lenkijos (vadovai-choreografai: Maria Szupiluk ir Krzysztof Szupiluk, muzikos grupės vadovė Beata Byczkiewicz)
16.30-17.15 **Naisių vasaros teatro** muzikinė programa vaikams ir jų tėveliams „Talačku-bačku“
18.00-00.00 Fotografų Ramūno Karbauskio ir Židrūno Budzinausko nuotraukų paroda
18.00 „Naisių vasaros“ festivalio rengėjų pasveikinimas
18.05-19.00 **Andrius Kulikauskas ir Gintaras Šulinskas**
19.00-20.00 **Virgis Stakėnas:** folkabilly balės
20.30-21.30 **Naisių vasaros teatro** teatralizuotas Vytauto Kernagio dainų koncertas. Režisierius **Vytautas V. Landsbergis** jaunesnysis
21.30-22.30 **Erica ir Jurgis Didžiuliai** su grupe
22.30-23.30 **Lemon Joy**
23.30-00.30 **Thundertale-Perkūno sakmė**

VAIKŲ KŪRYBINĖ STOVYKLA

12.00-13.00 Naisių gitarų ansamblio „7 vėjai“ muzikinis pasirodymas (Kultūros namų salė)
13.00-14.00 Šokėjų **Katerinos Voropaj** ir **Vadimo Šuško** šokių pamokos (Kultūros namų salė)
14.15-15.15 **Ericos ir Jurgio Didžiulių** muzikos stovykla (Kultūros namų salė)
15.30-16.30 Šokėjų **Katerinos Voropaj** ir **Vadimo Šuško** šokių pamokos (Kultūros namų salė)
16.45-17.45 **Ericos** ir **Jurgio Didžiulių** muzikos stovykla (Kultūros namų salė)

12.00-13.30 Jono Dėdės Jono edukacinė programa „Tapk burtininku per vieną valandą“ (Lauko kavinės scena)
13.45-14.15 **Vlados Musvydaitės** sporto treniruočių aikštelė (Lauko kavinės scena)
14.15-14.45 **Agnės Jagelavičiūtės** maisto gaminimo svetainė (Lauko kavinės scena)
14.45-15.30 Aktorė **Aušra Štukytė** su aktorių trupe - studija „Pievos teatro pasaka vaikams“ (Lauko kavinės scena)
15.45-17.15 **Vlados Musvydaitės** sporto treniruočių aikštelė (Lauko kavinės scena)
18.00-18.30 **Agnės Jagelavičiūtės** maisto gaminimo svetainė (Lauko kavinės scena)
18.45-19.15 Aktorė **Aušra Štukytė** su aktorių trupe - studija „Pievos teatro pasaka vaikams“ (Lauko kavinės scena)

MUZIKINIS RŪSYS

13.00-17.00 Jaunųjų atlikėjų koncertai (Kultūros namų rūsys)

SPORTO AIKŠTYNAS

12.00-17.00 Vaikų pasaulis. Sporto atrakcionai
17.30-18.00 Šiaulių karatė/MMA Bushido sporto klubo „Saulė“, Naisių karatė grupės auklėtiniai su treneriu Sensei Zenonu Budraičiu 5 DAN
20.00-20.30 Raitų viduramžių riterių parodomoji programa
00.30-01.00 Viduramžių pasiuntinių šou „Ugnies misterija“

KITOS LOKACIJOS

12.00-20.00 Kultūros namuose Naisių informaciniame centre vaikams dovanojamos raudonos klounų nosytės ir **Vytauto V. Landsbergio** jaunesniojo dainų kompaktinis diskas „Kaip gera, kai man gera“ bei autoriaus knygelė vaikams „Milžinas Antanas“. Šeimoms dovanojamas **Andriaus Mamontovo** muzikinis albumas „Pusė penkių. Šiaurės naktis“
14.00-16.00 Žemaitukų Naisių taurės varžybos
12.00-22.00 Žemės ūkio technikos paroda
12.00-16.00 Renginiai Viduramžių stovykloje
12.00-17.00 Renginiai Jaunimo stovykloje
12.00-17.00 Ekskursijos po Baltų dievų ir Inkilų muziejus (kas 20 min., prasideda Kultūros namuose ir Alkos kalne)
14.00-15.00 ir 19.00-20.00 Kultūros namų foje **Andrius Mamontovas** pasirašinėja savo kūrybos muzikinį albumą „Pusė penkių. Šiaurės naktis“
15.00-16.00 Kultūros namų foje **Vytautas V. Landsbergis** jaunesnysis pasirašinėja savo kūrybos dainų kompaktinį diską „Kaip gera, kai man gera“ ir knygelę vaikams „Milžinas Antanas“
12.00-21.00 Tautodailės mugė
12.00-15.00 Fotosesija „Susikurk savo klouną“ Gydytojų klounų palapinėje
12.00-16.00 ASU Agronomijos fakulteto augalų mokyklėlė „Užsiaugink pats“
14.00-19.00 Klouno Petro linksmieji užsiėmimai vaikams

LIEPOS 7 D., SEKMADIENIS

PAGRINDINĖ SCENA

11.00-12.00 Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų mokyklos akordeonistų ansamblio pasirodymas
12.15-13.15 Ritminės gimnastikos kolektyvų pasirodymai
13.30-14.00 Naisių gitarų ansamblio „7 vėjai“ muzikinis pasirodymas
15.00-17.00 Kultūros namų salėje **Naisių vasaros teatro** spektaklis „Dramblys“. Režisierė Regina Steponavičiūtė

SPORTO AIKŠTYNAS

11.00-14.30 Šaškių individualios varžytuvės (Kultūros namai)
11.00-14.30 Pliažo tinklinis 3x3 (prie Šventežerio)
11.00-14.30 Futbolas 5x5
11.00-14.30 Krepšinis 3x3 (prie Kultūros namų)
12.00-13.00 Svarsčio kilnojimas (32kg). Rovimas dešine ir kaire ranka (prie pagrindinės scenos)
13.00-14.30 Lengvosios atletikos rungtys (bėgimas)
13.00-14.30 Smiginis (prie Naisių dažasvydžio centro)

*Rengėjai pasilieka teisę pildyti ir koreguoti festivalio programą.

FESTIVALIO SUMANYTOJAS IR MECENATAS RAMŪNAS KARBAUSKIS

FESTIVALIO GLOBĖJA SEIMO NARĖ RIMA BAŠKIENĖ

Festivalio organizatoriai ir draugai:

NAISIAI · Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga · AGRO koncerno grupė · „Šviesikime vaikus“ labdaros ir paramos fondas · LRT televizija · Naisių vasara · RS 97,8 Mhz FM · Aleksandro Stulginskio Universitetas Agronomijos fakultetas · Viduramziai.lt · Žinių radijas · Rokiškio sūris · DNB · Naisių vasaros teatras · Žemaitukų · Lietuvos kaimo sporto ir kultūros asociacija „Nemunas“ · Videometra · Omnitel · Ūkininko patarėjas · Splius · Šiaulių kraštas

www.naisiuvasara.lt/ tiesioginė transliacija iš gandrų lizdo/ facebook **Festivalis visai šeimai „Naisių vasara“, Naisių vasara, Naisiai**

Tel. +370 611 33 333

Nuotraukos Židrūno Budzinausko, Ramūno Karbauskio, Viktorijos Pranckietytės ir iš asmeninių archyvų.